

Đông-Pháp-Thời-Báo

ABONNEMENTS
Indochine Union postale
Un an. 8\$00 Un an. 10\$00
Six mois 5 00 Six mois 6 00
Annouces Légales
0350 la ligne de 50 points sur justification de 5 chiffres quelle que soit la page.
Annouces Commerciales
On traite à forfait

NĂM THỨ NHƯT SỐ 31

NGÀY THỨ HAI
23 JUILLET 1923

Tổng-lý kiêm Chủ-bút:
NGUYỄN-KIM-ĐÌNH

LE COURRIER INDOCHINOIS

報時法東

MỖI TUẦN XUẤT BẢN 2 LẦN
NGÀY THỨ HAI, THỨ TƯ, THỨ SÁU

DEPOT LEGAL
INDOCHINE
Nº 1207

BÁO QUÂN

51, đường Mac-Mahon, 51

SAIGON

Dây thép nối (Téléphone)
SỐ 324

GIÁ BÁN

Đông-Pháp | Ngoại-Quốc
Mỗi năm. 8\$00 | Mỗi năm. 10\$00
Năm năm 5 00 | Sáu tháng 6 00
Mua báo phải
trả tiền trước
Thư và Mandat để gửi cho
M. Nguyễn-Kim-Dinh.
Lưu báo về việc bán báo hay là
việc tư nhân thương nghị trước.

TRUNG-HOÀ CÁCH-MẠNG

Học sử để giúp mở chỗ nghe của mình cho rộng, giúp thêm chỗ thấy của mình cho nhiều. Có học sử mới biết đời trước thế-cuộc xây văn thể nào, nhưn tài lặn mọc thể nào, mới biết vì cơ nào mà có trị có loạn, có hưng có vong, mới biết thế nào là phải, thế nào là quấy, thế nào là dở, thế nào là hay, rồi đem những điều mình đã nghe thấy hồi trước mà so sánh với những việc mình đương nghe thấy bây giờ, để chiêm-nghiệm mà tu thân dưỡng-linh.

Trong các nước văn-minh hệ học-trò biết đọc sách thì người ta đã lấy quốc-sử mà dạy lần; ban đầu thì dạy sơ-lược, đến sau lớn khôn lần lần mới dạy thêm kỹ-lượng, bởi vậy cho nên người có học-thức thì ai cũng đều biết truyền-sử của nước nhà, ai học nhiều thì biết rõ, ai học ít thì biết sơ, có như vậy nên dân trong nước mới biết mến què-hương, mới biết yêu nòi giống. Trong nước Annam ta đây tuy cũng có sử-ký, song sử-ký của ta thường sơ-lược lắm; đã vậy mà trước trước những người học dạng di thì mà làm quan thì lại chuyên học sử Tàu nhiều hơn là học quốc-sử. Ấy là một điều tệ của cựu học trước xưa.

Từ năm 1917 đến nay, quốc-dân ta nhờ ơn Nhà-nước Đệ-pháp chấn-chỉnh chương-trình giáo-dục lại, Nhà-nước cho đem môn học sử, nhưn là đem Nam-Việt sử mà dạy trẻ em, nên lần lần trong nước ta quốc-sử mới được phổ-thông, người trong làng mới biết truyền sử nước mình. Đó là một điều hay của tân-học đời nay.

Mà học sử chẳng phải là dân nước nào chuyên học sử nước này mà thôi, mình học sử nước mình rồi thì mình cũng phải học sử của ngoại-quốc, học sử của ngoại-quốc thì mình cũng phải học sử của nước Pháp, dạng thấy tinh-thần đồng-lực của người Pháp từ xưa đến nay mạnh yếu thế nào. Mà nước-Tàu là một nước văn-minh từ hồi thượng-cổ, lại là một nước lớn nhất ở giáp ranh với nước ta, từ xưa đến nay ta đã cảm nhiệm phong-hóa của người Tàu rất sâu, bởi vậy chúng ta cũng phải biết truyền sử nước Tàu nữa mới được.

Học quốc-sử bây giờ chúng ta đã có thể dễ lắm, là vì Nam-Việt sử-ký bây giờ chúng ta đã có in ra quốc-ngữ nhiều rồi, mà chúng ta lại còn có thêm nhiều quyển Nam-Việt sử-ký bằng chữ Pháp rất dễ-dễ nhưn quyển của ông Ch. Baptiste Maybon, với quyển thứ nhất của ông Patris sắp rất khéo léo mà văn rất thâm-thủy. Học sử của nước Pháp thì chúng ta cũng đã có sách sẵn, mà học tri-thức trong

nước ta lại đương tinh dịch ra chữ quốc-ngữ để cho đồng-bang ta xem cho tiện nữa. Còn sử của nước Tàu chúng ta không có sách quốc-ngữ để mà học cho dễ, mà những truyện Tàu đồng-bang ta đã có dịch ra hết rồi; tuy truyện nói nhiều chuyện hoan-dã, song xem đó có lẽ cũng rõ cái đại-khải Trung-hoa lịch-sử được chút ít.

Tuy nước Tàu từ hồi thượng-cổ xuống cho đến ngày nay, chẳng biết bao nhiêu dịp hưng vong, tuy đời này điêu-tàn đời khác kế vị, nhưng mà cái hiến pháp trong nước chẳng hề khi nào dời đổi, cái qui-cử để-quốc cũng cứ giữ được vững bền luôn luôn. Qua năm 1912 thỉnh-linh chúng ta nghe người Tàu đánh đổ cái cơ-sở cũ trong nước, rồi lập ra một cái hiến-pháp mới, diệt để-quyền mà dựng dân-chủ; chúng ta lại nghe từ ấy đến nay liên-niên loạn-lạc, dân Nam dân Bắc bắt hóa, mà quốc-dân ta ít người hiểu rõ duyên cớ tại đâu. Lịch-sử nước Tàu có lúc sau này là lúc quang-hệ hơn hết, mà chúng ta lại không biết rõ cớ nghe kể thương khen ngợi, người ghét chê dè, rồi mô-hô không biết đầu là chắc, thế thì lấy làm hại cho cuộc học-thức của đồng-bang ta lắm.

Thiết tôi chẳng có tài mà dám lãnh viết lịch-sử tân-hóa của nước Tàu, nhưng vì trong bài **Nội-biên Trung-Hoa** đăng trong số 18, hôn-báo có hứa sẽ lược biên truyện Trung-Hoa nội-loạn từ năm 1912 trở lại đây, nên tôi phải lược-lệ những truyện trong các sách và các báo rồi viết ra ít bài mà đăng tiếp sau này, cho độc-giả chư-tôn lãm duyệt. Tôi tưởng đâu hay đầu đờ cũng có thể bổ-khuyết cho chỗ kiến-vấn của đồng-bang ta được.

Thăng Thưởng

Vì lời nghị ngày 12 Juillet 1923, quyết kể tên sau đây, được thăng-thưởng kể từ 1er juillet 1923, trong ty Tuần-cảnh Nam-kỳ:

- 1° **Chức Brigadier-Chef:** Phạm-vân-Ngôn, (Saigon).
- 2° **Chức Brigadier hạng nhất:** Lê-vân-Cổa, (Saigon).
- 3° **Chức Brigadier hạng nhì:** Đỗ-vân-Chương, (S.igon).
- 4° **Chức Sous-Brigadier hạng nhất:** Lê-vân-Dương, (Saigon); Trần-vân-Lợi, (Saigon); Trần-vân-Núi, (Saigon); Đặng-vân-Cô, (Cholon).
- 5° **Chức Sous-Brigadier hạng nhì:** Nguyễn-vân-Phước, (Saigon); Trần-vân-Hội, (Saigon); Nguyễn-vân-Huê, (Saigon); Bùi-đình-Tuy, (Saigon); Bùi-vân-Tai, (Saigon).
- 6° **Chức Agen hạng nhất:** Nguyễn-vân-Hữu, (Cholon); Nguyễn-vân-Tiêu, (Saigon); Phạm-vân-Lưu, (Saigon); Trần-vân-Hội, (Saigon); Trịnh-vân-Ngôn, (Cholon); Lê-vân-Minh, (Saigon); Nguyễn-vân-Ngo, (Cholon); Nguyễn-vân-Dũng, (Saigon).
- 7° **Chức Agen hạng nhì:** Nguyễn-vân-Chính, (Cholon); Huỳnh-vân-Thiên, (Cholon); Nguyễn-vân-Bình, (Cholon); Nguyễn-vân-Hoàng, (Saigon); Dương-tân-Hương, (Cholon); Nguyễn-vân-Dũng, (Saigon); Nguyễn-vân-Lương, (Saigon); Võ-vân-Dinh, (Saigon); Nguyễn-vân-Dế, (Cholon); Nguyễn-vân-Chức, (Cholon); Lê-vân-Phú, (Saigon); Huỳnh-vân-Thoai, (Saigon); Thái-vân-Long, (Cholon); Mai-vân-Hiệp, (Saigon).
- 8° **Chức Agen hạng ba:** Huỳnh-vân-Ngôi, Đỗ-vân-Giỏi, Nguyễn-vân-Car, Huỳnh-vân-Mưu, Nguyễn-phú-Đệ, (Cholon).

VĂN UYỄN

VÌ VĂN-CHƯƠNG QUỐC-AM

Trích những bài thi-phủ « Tam sao thất bản. »

Từ xưa đến nay, chẳng có cái tệ nào lớn hơn hết của nhà « Thi văn An-nam » cho bằng cái « Tam sao thất bản », phần nhiều câu thi, bài phú nào hay hơn hết mà truyền ra đến vài năm sau thì hóa ra dở rồi. Vì tại đâu ? Bởi lẽ nào ? Là tại người chép lại, hoặc trật vài chữ, hoặc trộn câu; lại có kẻ ý tài sửa thơ người, có giới thi đình chánh một vài chữ mà thôi, thế ra về lâu phải mất cái bản chánh, đi. Cũng một bài thơ, một bài phú mà chỗ này chép làm vậy, chỗ kia để làm vậy, biết ai trật, ai tráo. Chẳng phải phải thơ mà thôi, đến đời sử ký cũng vậy, có nhiều chỗ khác nhau. Từ rứt buồn và tiếc. Buồn là vì thơ của ta theo luật Đường trong tâm của ta đủ tình cảnh, nước non, thiên bãi, đọc đến như giọng đờn tiếng hát, khi ai-o-n, khi náo-nùng, có thua văn chương ngoại-quốc đâu, mà có kẻ trờ chề dè rằng « văn chương nước ta chẳng có mùi chi. »

Tiếc là nhiều bài chẳng để tên họ người làm nên kẻ tiểu-nhơn lấy của người làm của mình, có khi trộn hết bài thơ, có khi hai ba câu, thật khó quá. Tôi xem Thi-Phủ chẳng có như vậy đâu, không ai ăn cắp của ai cả. Làm sao mà tìm ra người bòn, làm sao mà chấn-chỉnh lại cho người đời sau khỏi sai lầm như vậy. Cái vấn đề đó khó giải quyết. Tôi dùng sự nghĩ nhưng chưa chắc giải được, bỗng thấy trong Công-Luận báo số 18 ngày 10 Juillet 1923, có 10 bài « Tự Thán » của ai gởi cho Công-Luận chẳng biết. Mười bài này đây vốn của cô Nguyễn-thị-Phi đã có đăng trong Lục-Tinh Tân-Văn, mấy năm trước, tôi nhớ mảy may vậy. Thơ xưa tôi vẫn còn hai trăm bài, hay có, dở có, xét lại hết chẳng có bài nào « thoát thế nào đồng » như mười bài nọ trong đây, càng đọc đến càng thấy mới thương-tâm vô cùng.

Tôi sẽ lần lần đem hết 10 bài thi, phủ sai khác nhau, cầu xin mấy ông « khảo cứu về cách chấn-chỉnh văn-chương nước ta » làm thế sửa lại cho in-chánh bản.

Như hai bài dưới đây tôi lấy làm lạ lắm.

HỒI-HỮU DƯƠNG-LÃO

Theo lời nghị quan Toàn-quyển ngày 11 Juillet 1923, ông Nguyễn-lân-Sử, Đốc-phủ-sứ (Cholon) được phép hồi-hưu, theo lời xin của ông, kể từ ngày 1er Juillet 1923. Số tiền lương hưu-tri mỗi năm là (771\$00) lãnh tại Cholon bốn kỳ, ngày 15 Janvier, 15 Avril, 15 Juillet và 15 Octobre.

Theo lời nghị quan Toàn-quyển ngày 11 Juillet 1923, ông Lê-vân-Ngôn Phủ nhất bang (Cholon) được phép hồi-hưu kể từ ngày 15 Juillet 1923 vì giúp-việc Nhà-nước đã lâu năm. Số tiền lương hưu-tri mỗi năm là (527\$00), lãnh bốn kỳ tại Centre, ngày 15 Janvier, 15 Avril, 15 Juillet và 15 Octobre.

LỜI RAO CẦN KIỆP

Kính cáo cùng chư-vị khâm-quan xin đề ý giùm: về sự trả tiền nhứt-trình hay là tiền dâng **Lời-Rao** cho hôn-báo nhưn ít chẳng hạn, thì phải nại cho đăng cái biên-lai bằng chữ in có đóng con dấu hiệu của hôn-báo và ký tên Nguyễn-kim-Dinh ở dưới, bằng không phải vậy thì chư khâm-quan chớ khả giao số bạc, vì sau rồi hôn-báo không nhận nhận.

Cần-cáo
NGUYỄN-KIM-ĐÌNH

CHIÊU QUÂN XUẤT TÀI

Bức thư đàm thanh-khảo đạo, đoạn. Làm cho điên đảo gái hồng nhan. Lặng trời nhiều kẻ mang dãi lương. Về nước riêng người vận gấm loan. Sầu chưa đáp nguyện nhà chùa vắng. Lụy tuôn mưa rười lửa binh tàn. Sự về bị phụng xin tàu lại. Đạn Hồn xin đừng đóng Ngạc-Quan.

Tráo chất khôn lường mũi bút quan. Truân năm khuỷu rồi phận hồng nhan. Chấn trảng tra lụy rừng dãi mắt. Ngàn dặm ồm tị tìm lá gan. Cột giả thành che bờ cõi vững. Lụy mưa rười lửa binh tàn (1) Ngươi trên nhà Hồn đi đâu vẫn ?? Kêu trợn Ôn-nhu tôi dẹp loạn.

Huỳnh-mân-Dật.

(1) Ông Huỳnh-mân-Dật là người ở tỉnh Kiên-Giang (Hue-gia) trước làm Tuần-Phủ tỉnh Hà-Tiên. Ông vốn tài cao, học rộng, một miệng thành thơ, chẳng lẽ ông ăn cắp câu thơ của người. Hay là người đặt bài thơ số 1 ăn cắp câu luận của ông, tôi không để tên, cho nên sau có người chép lại mà không biết của ai nên để « Cô thi » chẳng thật tôi nghĩ chẳng ra.

Và lại trong Nam-kỳ còn thiếu chi tay tài ba lỗi-lạc mà còn tên tuổi, vậy xin từ đây rộng mở « Vườn văn » cho các ông đến dạo chơi cho tiêu khiển. Theo ý ngu-tôi, tôi xin cả và Lục-châu Quân-tử có đặt bài thơ, bài phú, ca từ từ văn-giới cho **Báo-quân**. Rồi mấy ông chủ-bút xem xét coi bài nào đáng đăng thì đăng. Còn phần Nam-kỳ khuyến-lộ để chọn mấy bài hay chép về một cuốn sách tên họ ra riêng của người làm. Trong ba nam hay năm nam in ra một lần. Làm như vậy tôi chín mười năm đem so sánh lại mới biết văn-chương nước ta có phát triển ? Giã từ từ năm 1923 tới 1927 được mấy bài hay, từ 1927 tới 1931 có bao nhiêu câu văn tạo nhà hơn mấy bài năm 1923-1927. Như vậy là một cách để điểm. Quốc-van rất tiện. Còn muốn đọc lòng người thì mỗi tháng ra một cái để treo giá thưởng, ai làm hay phụng mới nam hay nữa nam nhứt-bản, hoặc Lục-Tinh Tân-Văn, hoặc Công-Luận, hoặc Đông-Pháp, hoặc Nông-Cổ-Minh-Dam ra bản.

Phải làm làm sao cho người Ngoại-Quốc đem ra khỏi chề rằng : « Nước Nam chẳng có văn-chương » Mong thay ! Mong thay.

Chaudoc, Phạm-liên-Huê.

Phê bình

« Tự-thân » của cô Phạm-thị-Phi trong Nam-Phong có in rồi, mà Lục-Tinh Tân-Văn năm trước cũng có in nữa, nay Công-Luận in lại là lần thứ ba, mà ông còn sai cho hôn-báo in nữa sao ? Đã biết rằng không giống chánh bản, nhưng đã nghĩ thì thôi, đời cho ai cũng phải sai phải trật, chẳng nên nề có chút dính làm chi. Vậy hôn-báo in hai bài Chiêu-Quân xuất-tài đó mới thôi.

Bài « cô-thi ông biên trật câu » phủ, tôi xin đính-chính lại là : Nét bút đờn-thanh khéo tạo đoạn, ý Chiêu-Quân, trách Mao-diên-Thọ họa hình mình mà gởi cho Phiên. Xin ông-vui lòng xét lại.

Theo siển liển của tôi thì bài thơ đề « cô thi » đó làm sao, ăn-cắp ý của Tuần-Phủ-Đạt. Vì bài sau hay hơn, ấy là ông Tuần-phủ-Đạt khai phát cái chỗ khuất ừ cho người ấy, nên thơ người ấy hay hơn, làm cho thơ như làm nhà, hề ai làm sao thì kiểu có khéo hơn người làm trước.

Còn ý kiến của ông đó thì đẹp lắm, hôn-báo xin vưng, từ đây hôn-báo sẽ treo giá thưởng và ra để còn văn-sĩ lục-châu hi mác. Phần hôn-báo thì vậy, còn ý Hội-Khuyến-học có giảng nạp hay không, hôn-báo không dám biết.

D. P. T. B.

MỀ-DAI DANH-DỰ

Ông Hương có Khẩu-văn-Thanh ở làng Tân-bùn (Cholon) được Nhà-nước thưởng cho một cái « mề-dai » danh-dự hạng nhứt bằng bạc, vì can-dảm và hết lòng trong việc bắt kẻ gian-dị-tận.

HỒN LIÊM-SĨ

Hồi đến sự liêm-sĩ thì ai cũng có thể nói rằng: Tôi giữ giữ chính-chấn lắm, chẳng hề khi nào tôi dè sơ-sốt; mà làm việc làm rồi, mười người chưa ắt có một hai. Vì sao ? Câu này chẳng khó chi mà chẳng phân-giải. Người đời thường có tính trách người khác việc kia việc nọ, mà ít ai xét sở-hành mình, chỉ trông-mong một điều đoán-xét việc người mà quên ngó lại mình, cũng chưa thoát khỏi cái sơ-hốt đó. Thường thấy những việc đối-phong bại-tục, những điều sĩ-tiểu ó-danh, càng ngày càng tăng-lên khắp trong xã-hội, nào là luân-thường điên đảo, nào là đạo-dức kém suy; trong vòng cha con, anh em, chồng-vợ, bạn-bạn ăn ở với nhau còn làm đều sai-quấy, chẳng đáng vuốt tròn, còn nhiều thiếu sót; mà hôn-thân mấy kẻ ấy chẳng tự xét cái điều sai-quấy của mình, lại đi bắt bẻ việc hành-tàng, tính cư-xử kẻ khác. Thấy mà ngán mà thẹn thay cho những hạng người như vậy, mình đã chẳng giữ được nề-nề một hạng người liêm-sĩ, chẳng lấy đức-lành mà khuyến-răn đời, thì nên tự-lương mà sửa đổi lấy tánh-tình mình còn hay hơn cợt đời, vì nếu mình biết mình làm việc quấy, đi chẳng phải đường, thì sửa tánh đời đường, đó cũng đủ làm gương cho đời, há-lỗi phải chỉ-trích người mới dạy đời lòng người dưng ? Kể kia, ồm-áp một tánh xấu nào, tỷ như tánh

lật-dổ, tánh hiềm-hóc, tánh tự-kieu v. v.; thì sự liêm-sĩ đã chẳng còn gần dặng rồi, còn chi mong cảnh-tình người đứng thẳng-dỗ, đứng hiềm-hóc, đứng tự-kieu.

Trong xã-hội ta ngày nay, cái mặt giả liêm-sĩ nhiều lắm, giả cho đến đời trong hàng bậu-bạn, giáo-hữu, cũng thường có cái thói xấu ấy lộn vào. Tuy vậy chứ đời cũng còn làm hạng giả liêm-sĩ đó lắm, vì hạng ấy khéo sắp những phương kia thế nọ, để chỉ trích hiềm-nhề kẻ khác, làm cho kẻ khác phải mất liêm-sĩ dặng vừa lòng ganh ghét của mình. Nhưng mà nếu đời xét kỹ một chút nữa, thì đời sẽ thấy cái bản tướng của hạng người sau này càng như-nhỏ, càng thấp hơn hơn hạng đã bị mất liêm-sĩ trước đó. Vì bởi hạng giả liêm-sĩ có sức bươi vạch kích-bát người, làm người ra hiền, đứng mình chiếm lấy danh, thì trong cách hành-dộng nhỏ-nhưn một-mảy đo cũng đủ cho người đời phán đoán. Mình là người biết liêm-sĩ, cần chi giả-dối, cần chi bày sớ-đoan của người, cần chi chê người khoe mình ! Bấy nhiêu đó cũng đủ rõ rằng hồn liêm-sĩ của xã-hội ta đặt-dở mờ-mặt lắm, ngày nay chỉ còn cái tên liêm-sĩ là tên của hạng giả-dối dùng mà che mắt đời chứ kỳ thật liêm-sĩ nó ở đâu trên không ít người triêm-nhiêm dặng.

Cao-hải-Đề.

THẾ TỤC NHÂN ĐÀM

HAI CHỦ VỌNG KHÁC NHAU

Hy-vọng với hư-vọng khác nhau xa lắm. Đương trường hư-vọng đồng hy-vọng mà làm. Người ở đời ai có hy-vọng thì mới trông nên, ai mà cứ hư-vọng thì có thể nào mà như-ý cho dặng. Hy-vọng là sự tư-tưởng mơ-mơ ước vọng lung lún gần-vô hoài trong trí, phải làm làm sao cho đến cái mục-dịch của mình đã tư-tưởng, mới loai loai dặng mình. Tỷ như muốn làm quan, thì cứ học văn-chương và chánh-trị lẽ-luật cho tinh-thông, lấy bằng-cấp cho cao, đến ra trường thì sung-bổ vào ty quan-lộ. Như muốn buôn-bán thì học nghệ-thương-mại trao đổi bát-toàn cho lùn-thông, hề lấy bằng-bằng-cấp ra trường thì lập nhà buôn, bằng tiền tư-bôn thì chèn-móng vào hàng nào lớn xin làm công-lập. Chỉ muốn làm chuyện gì thì nong-nà tập rèn lo làm cho dặng, như muốn làm cho ra một anh-hùng hảo-khết, thì phải vui-văn trong trường lao-khò, dặng công-bền chí lòng sắt đá, giúp đỡ kẻ nghèo, cứu người hoàn nạn; mở dẫy treo ngực, vớ kẻ búng thang, nhẹ sống thóc nhưn lông, nặng nghĩa nhưn nhưn núi, làm cho dặng như ý muốn làm là toàn hy-vọng của mình.

Ấy vậy hai chủ hy-vọng, là mình trông cậy cái công-việc của mình muốn mình làm, phải có một ngày nào cho đạt tới cái mục-dịch ấy. Hy-vọng như thế, hà chẳng bấu sao ? Còn hư-vọng cũng trông-mong mơ-mơ ước-vực, mà khác với hy-vọng bởi phần, như kẻ ngược người xuôi, như lờ vuồn chổi tron không ăn chứa chi

nhau cả. Hư-vọng là vô-lịch lắm, làm chuyện chi thì không làm, rồi việc chi thì không làm, tài-năng chẳng có vốn-lien cũng không, mà thấy chuyện gì tốt cũng muốn, thấy chuyện nào sang cũng ham, cứ ao-ước là miệng hoài, phải tôi dặng vậy, phải tôi dặng vậy. Phải giũa dặng bằng ống Nhũ, dặng mà mua ruộng đất cho nhà, phải mình sung bằng quan Xod, dặng thiên-hạ yêu vị kính trọng. Phải vô bị giới công-nghiệp nhưn ông lớn kia, dặng vào dân tày kiếm thế làm ăn, phải y-khoa mình giỏi như ông lương-y nọ, dặng mình cứu người bệnh mà mình có lợi. Phải học luật dặng như ông Tân-sĩ A, dặng làm quan toà cho rạng cái thân danh, phải bắt vạ mà dặng giới như ông B, dặng mà lập công cao tiếng tốt.

Nghe gì cũng không học, việc gì cũng không làm, mà thấy những điều giàu sang vinh-vai thì ước hoài, đường ấy là dưng hư-vọng. Lại còn vậy nữa chớ, phải bao nhiêu đó mà thôi dưng ! Chẳng non dặng vậy, mình sắm cái nhà cho thiệt tốt, mua một cái xe cho thiệt êm, cưới con vợ cho thiệt xinh, lập miêng vườn cho thiệt đẹp. Từ đầu năm chí cuối, sắp cái hoa-đỏ đó mới ở trong lòng, làm cho hao-tốn tinh-thần, năm xuống thì chiêm-bao, ngủ không an giấc. Thiết là : Những dưng vô-lịch không nên mơ-tưởng làm chi, những việc thiệt-hành xin rằng để lòng mà hy-vọng.

Hàm-Tiến

Móng gởi ơn trên

Người bề trên nhờ kẻ dưới là tay chươn ra sức, kẻ dưới nhờ bề trên đỏi tưởng ra ơn, thì bề trên rất công bình, kẻ dưới rất trung tín, ấy là kim cở lệ thường.

Mới hôm 6 Février 1923, có tên lính lính Nguyễn-v-Tuoi là Agent de recherche du 3er Arrondissement bắt dưng tên phạm sát nhơn là Đoàn-văn-Ngư dân người lính Soldat chết tại Dakao, khi tên lính Ng-v-Tuoi năm

trinh dưới đường mươn, chớ tên Ngư tôi mà bắt thiệt cũng có công, bắt dưng tại đường Miche hồi hai mươi một giờ bốn mươi lăm phút, nó giải tên Ngư đến Bót, ông Cò tra hỏi tên Ngư thì tên Ngư chịu thiệt không chối.

Quả như vậy thì Nhà-nước cũng nên thưởng công tên Nguyễn-v-Tuoi, cho nó mừng nó nong-nà làm hết hôn-phần, và dục lòng hảo-hải kẻ lính khác.

Nguyễn-thế-Ngọc.

HỘI NHÀ MÁY XAY LÚA VIÊN-ĐÔNG

(Rizeries d'Extrême-Orient)

HỘI NẤT DANH VỐN HƯN 25 TRIỆU QUAN TIỀN LANGSA ĐỀU ĐÓNG TẮT SỐ
 Ở TẠI SAIGON, ĐƯỜNG BELGIQUE, MÓN BÀI SỐ 15. — NHÀ MÁY XAY VÀ KHO TRÙ Ở TẠI CHOLON

CÓ PHÒNG VIỆC RIÊNG LO VỀ CHUYỆN LÚA

MUA LÚA VÀ LÃNH BẮN LÚA — GIÙM TIỀN LÚA VÀ THỂ LÚA — LÃNH LÚA GỠ KHO

TRƯỚC KHI BẮN LÚA xin hỏi bản hiệu; nếu vị diện-chủ nào mắc đi không đúng thì viết thư cho bản hiệu sẽ đến viếng mà bản luận. — MUỐN HỎI CÁCH THÌ BỎN HIỆU
 SẴN LONG CẮT NGHĨA CHO HẾT.
 CỐ ĐỊNH HÀNG NGÀNH TẠI CẦN THƠ và có lập chính mua lúa nơi các chủ địa-từ.
 Phòng việc: ở tại đường Belgique, món bài số 15

Diễn-thuyết

Tối thứ năm 19 Juillet 1923, ông Huỳnh-thien-Kim có đến tại nhà hội Khuyết-học Nam-kỳ mà diễn tiếp cái vấn đề «Nữ-lưu giáo-dục» theo như lời ông đã nói trong tuần trước, và theo như lời rao đã đăng trong các báo. Vì đêm ấy trời mưa dầm-dề nên người đến nghe diễn-thuyết hết được chừng 30 người mà thôi. Đàng 9 giờ ông Kim bước lên diễn-dàn mà đọc tiếp bài của ông cho đến 10 giờ mới dứt; ai nấy vỗ tay rồi phân nhau ra về. Tối đến nghe diễn-thuyết lần thứ nhì, trong ý tôi muốn biết coi diễn-giải định bày giờ phải dùng phương-châm nào mà giáo-hóa học quần-xoa. Tôi nghe rất kỹ lưỡng thì là ý diễn-giải khuyên nữ-lưu đầu hàng nào cũng phải học chữ Tây, song phải giữ theo nề-nếp cũ, mà tôi lại được nghe trên thuyết cách dạy con rất tường tận, làm cho tôi mới hiểu vì có nào mà ông phò Hội-trưởng hội Khuyết học phân hai cho người dự nghe khỏi mỏi.

Ông Huỳnh-thien-Kim còn trẻ tuổi mà có công trình tâm rồi phổ thông cách giảng-dạy bài-như rất kỹ lưỡng như vậy, nghĩ thiệt cũng đáng khen. Tôi ước ao học thanh-niên tân học rần rần trước ông, để ai có nghe thấy chỗ nào hay thì đem ra mà diễn-giải cho đồng-bang biết với, ấy cũng là một chức năng của một người kiến-vấn gia cho đồng-bang ta đó.

Viên-Hoành.

HƯỚNG TRUYỀN

CHƯƠNG TRÌNH NHỮNG CÔNG VIỆC SẼ THỰC-HÀNH Ở ĐÔNG-PHÁP

Có vô tuyến-diễn ngày 13 Juillet báo tin rằng: Sở kinh-tế-cuộc của Đông-Pháp ở Paris cho hay rằng:

- Hội uy-viên thuộc địa ở phòng
- Nghị-viên mới nhóm bữa 11 Juillet
- này đã bằng lòng phê-chuẩn cho cuộc
- đấu-xảo Thuộc địa ở Paris sang qua
- năm 1927 mới khởi hành. Kế đó
- các nghị-viên bán-giải về vấn đề mở
- mang xứ Đông-pháp. Kết cuộc,
- phòng Nghị-viên như định như
- vậy: thứ nhất. — Lo làm cho rồi
- khác đường từ Vinh đi Đông-hải;
- thứ nhì. — Làm tiếp đường xe-lửa
- Saigon-Mytho đến Cantho, Socrang,
- Baclieu, thứ ba. — Làm một đường
- xe-lửa từ Saigon đi Phnompenh và
- Battambang rồi đường này lại nối
- với đường của Niêm-là. Nhưng khác
- đường từ Phnompenh đi Battambang
- sẽ làm trước khác đường từ Saigon
- đi Phnompenh; thứ tư. — Làm một
- đường xe-lửa đi đến miền «cao-
- su» ở Thủ-dầu-một; thứ năm. —
- Làm một đường xe-lửa đi từ Tha-
- kek (Léo) và chạy qua qua đường
- núi Mengia đến «ga» Tan-áp vừa
- gặp khác đường Vinh — Đông-hải;
- thứ sáu, rốt hết. — Làm cho rồi cái
- «Đông-pháp đại-lực thiếp-lô» (Le
- Transindochinois) từ Nhatrang đến
- Tourane.

TRUYỆN KIM-VÂN-KIEU SẼ ĐEM CHIẾC BÓNG

Có tin rằng ở Hanoi các nhà tài-tử đã nhận đóng bốn tượng Kim-Vân-Kieu để chôn b ng.

Việc này cũng nhờ ý kiến của ông Nguyễn-vân-Vinh, tổng-lý báo Trung-Bắc-tân-văn này ra.

Truyện Kim-Vân-Kieu là một áng văn-chương tuyệt-hoát của ông Tiên-hiến Nguyễn-Du, người nước ta không ai mà không biết. Lời văn diễn-luyện lại thể văn cổ cao xa, thật vía có hình-thức vừa có tinh-thần vậy.

Nay nếu đem diễn ra «tượng hát bóng» mà cho đủ tinh-thần, cho người xem cảm-dộng như đọc truyện Kiều vậy, thì người Annam ta hẳn hẳn biết bao. Vì ông Nguyễn-vân-Vinh cũng có tình sẽ gửi tượng hát bóng này đi khắp các nước. Ông nghĩ thì văn-chương của ta cũng chẳng phải «hèn» gì mà.

ĐÔNG-PHÁP-THỜI-SU

GIÁ BẠC

Kho Nhà-nước	8.1.55
Ngân-hàng Đông-Pháp	8 55
Ngân-hàng Hongkong	
Shanghai	8 55
Ngân-hàng Chartered	8 55
Sté de Gérance de la Ban-	
que Industrielle de Chine	8 60

GIÁ LÚA

Lúa chử đến nhà-máy Cholon (mất bao) mỗi tạ 100 kilos, là:	
Vinhlong	4 \$90 tới 4 \$95
Gocong	5 10 » 5 15
Baizau	5 00 » 5 10
Baclieu	5 10 » 5 20
Giá thường bực	
trung	5 02 » 5 08

MỘT TRƯỜNG DẠY ÂM-NHẠC

SAIGON. — Một tin báo rằng: theo lời xin của quan Thống-Độc Nam-kỳ, hội Âm-nhạc (société Philharmonique) bằng lòng mở ra tại Saigon một trường dạy âm-nhạc cho người Langsa và người Annam, trường này nhà-nước trợ-cấp cho, nên người đến học âm-nhạc không tốn tiền-bạc chi. Trường này sẽ mở ra ngày 15. Ai tới đây, vậy ai muốn học, — hoặc đàn «vi-gôn» (piano) hoặc đàn «mân-dô-lin» (mandoline), vậy vào, thì mau gửi thư cho ông Poiteau (ở hội Âm-nhạc làm thư-ký cho trường) biên tên mình vào sổ.

TẠI SAO VẬY?

TRAVINH. — Trong kỳ báo ngày 4 Juillet rồi đây báo-báo có đăng trong một số bài về việc thi Thông-phần Diêu vi lấy của thầy Hương-chánh Mân nên bị thầy Hương-chánh này dạy.

Thật rất may cho thầy Thông khỏi chết, vì mới đây tôi thấy một người tin rằng thầy Diêu có viết thư cho Toà, xin tha tội cho Hương-chánh Mân.

Ấn-cướp

Nói đến vấn đề ấn-cướp, ai tôi không biết, chỉ ở phần tôi nghe đến thì bắt đầu mình rầu rĩ, tưởng như thấy chúng nó vờn-vờ qua lại trước mặt tôi vậy. Đời càng tiến-bộ thì trộm-cướp càng lây-lùng, nào sát-nhơn hại-mạng, thâu tài đoạt của. Tôi nghĩ cho dân lương thiện biết bao, trải tâm thần dầm mưa, phơi nắng, biết bao tâm-huyết, để biết mấy giọt mồ-hoát, làm-lụng chầy da phồng-trắng, mới có chút đỉnh, nhện ăn nhện mề, chất lột để dành, rồi gặp bọn bất-lương thì kẻ may mất của mà thân còn, người rủi hao tài lại thiệt mạng, đường ấy ai trông vào mà chẳng đau lòng xót dạ. Bởi vậy các nhà trí-thức hàng lo liệu phương-châm, tìm thế này, kiếm mưu nọ mà khử trừ quân cướp-khẩu cho dân an-cư lạc-nghiệp. Mới đây trải qua vài số báo (trong C. L. và D. P. T. B.) có bày bố cách-thức để ngăn ngừa quân đạo-lặc, tưởng khi Chánh-phủ nên lựa trong vài khoản nào hữu-lý, ban-hành cấp-cấp cho là-thứ gọi nhượn, kéo phần nhiều nơi thú què sản giả, ngày ăn không ngon, đêm nằm không an giấc. Chẳng có kỳ báo nào xuất bản mà không nghe ấn-cướp giật đồ, sát-nhơn hại mạng.

Như đêm 7 juillet, lối 8 giờ tối, tại làng Loan-Tân (Tran) có xảy ra một vụ ấn-cướp rất to, đoạt tài-vật lại còn hại mạng nữa, rất nên ghê-gớm. Lũ ấn-cướp này chừng 23 đứa, súng sáu có, súng hai lòng và một lòng có, đến đánh nhà ông cụ Kim-Lum, là người giàu có hơn hết trong làng. Lúc ấy ấn-cướp bắn súng van vầy, hương chức cũng bắn cầu nhện, biết nên chạy đến tiếp cứu, song trong mấy người tiếp ấy chỉ có một mình Thôn-trưởng làng ấy là Phan-lương-Ngọc có súng của nhà nưc phát cho, ngoài ra thì cây, hèo mắt thông mà thôi. Bởi có ấy nên ấn-cướp không lòng nao-núng, cứ việc ấn hàng, tài gia là ông cụ Kim-Lum phải lăm phen lánh nạn, để cho một mình ấn cướp tung hoành. Ngoài này Thôn-trưởng Ngọc rất can đảm, thì tự quyền sanh, nhờ có súng nhà nước nên bắn

Tran, (lai-cáo.)

ĐÍNH NGOA

Bất Phái ở theo đời số 30, cần chưa tới sáu chục năm, xin sửa lại là: Hơn sáu chục năm.

TỐT MÀ RẺ

Nay có hàng Ach-xơ-xa-Tép, Bán đầu san đầu lửa tốt thay. Một là đầu hiệu «Cáp» này, Hai là «bò-réc» của tay Huế-kỳ, Hiệu «Đông-hồ» cũng thì một hàng, Ba thứ này tốt đáng tiền mua, Sinh cũng các thứ không thua, Tốt mà lại rẻ nên mua mà dùng, Dầu trong trẻo sáng lung cháy đượm, Cháy êm không phá ống đèn, Thắp không có khói khói đen cửa nhà, Thiệt có lợi chứ mà không hại, Đà sáng trưng mà lại không hao, Hàng này chẳng phải hàng nào, Bán buôn vủi về hồi chào lễ nghi, Đàng-bang khá mua đi mà thắp, Dầu hàng này giá thấp hơn ai, Mua nhiều để cất mà xài, Ngày nay thiệt rẻ ngày mai thế nào? Vì lợi-lợi mà rao cho biết, Kéo có người sau tiếc dịp may, Ach-xơ-xa-Tép hàng này, 55 ba mươi bốn mẫu bài chẳng ngo, Tại đường Lơ-phép ấy là, Lén Saigon tới đó mà hồi mua.

XÉT THỊ ĐẤU GIÁ

PROVINCE DE TRAVINH

AVIS D'ADJUDICATION

Lieu, date et heure de l'Adjudication: Inspection de Travinh, le Trente et un Juillet 1923, à 10 heures.

Objet: Construction d'un logement pour le Médecin indigène de Travinh.

Importance des travaux: 7.190\$56 non compris la somme à valoir.

Cautionnements provisoire et définitif: 120\$00 et 1600\$ 00.

Bureaux où le dossier peut être consulté: Inspection de Travinh et 4ème Bureau du Gouvernement à Saigon.

Saigon, le 10 Juillet 1923
 Le Chef du 4ème Bureau,
 Signé: ILLISIBLE

MỘT NÀNG NHA-TRÒ

GIÁ: 0 \$ 10

Truyện này mới in rồi, sự tích hay lắm, xem rồi thử đi.

(Một cuốn truyện sự tích)

GIÁ: 0 \$ 10

Truyện này tại nhà Nguyễn-nợc-Nuận ở 73 Boulevard de la Somme Saigon có bán.

Cũng có gởi bán tại nhà J. Viêt và các nhà bán sách ở Lạc-châu.

TRỒNG RỪNG

QUAN LƯƠNG-Y CUNAUD

Ở đường Chasseloup Laubat

số nhà 15

Nhờ rằng một cách rất êm ái. Trồng rừng bằng sành và răng vàng.

MỚI RA ĐỜI

Một cái nhà-hàng hiệu Kiến-Thành ở đường Jardins số 35 Cholon có bán si và hàn lê, giá thiệt rẻ, đủ đồ tạp vật, đồ dương hóa, rượu tây v. v.

Kính mời chư quân từ đến mua kéo ưỡn không mấy khi gặp giá rẻ.

MUỐN BÀN

Một cái xe-hơi rất tốt hiệu DELA-HAYE 4 máy, 14/18 H. P. 7 chỗ ngồi.

Thật là xe còn mới tinh hảo, có đèn đá, đèn khí, bao nệm mới, có bánh dư thay đổi.

AI muốn mua xin đến nơi nhà Hàng: HÔTEL de la ROTONDE.

Hàng mới qua

«Thứ nào giá cũng rẻ»

Mỗi kỳ tàu lên Tây qua, lần hiệu đều có tiếp dụng hàng hóa rất nhiều, như là: Áo lụa, áo ngự hàng, khăn áo, quần áo, ga-bardine, non, giày, Valise, porte-feuille, dao cạo, Porte-plumes réservoir plume or 13 canals 2350 một cây; cartes postales du lieu và khăn lông, khăn tàn-ong, kính bóng sành, bằng plâtes để chưng phòng khách, cũng là nhiều thứ hàng hóa khác; thứ nào tôi cũng có nhiều.

Bán si và hàn lê; giá tinh thiệt rẻ, vì tôi mua tại các hàng chế tạo trên Pháp-quốc. NGUYỄN-ĐỨC-NHUẬN ở ngay ga xe lửa giữa chợ cũ 73, Bd de la Somme Saigon. Nhà hàng Nguyễn-Đức-Nhuận có bán và may mũm thời 16, 1 xấp 4 đồng, may đủ một cái mũm phủ giường 2020.

TRAM NAM KHONG PHAI

NHÀ HỌA CHƠN DUNG

NGUYỄN-ĐỨC-NHUẬN

Số 73, Boulevard de la Somme (NGANG GATE XE LỬA GIỮA CHỢ CŨ) SAIGON

Thợ vẽ tiệm này đã có bằng cấp tốt nghiệp nơi trường xảo nghệ, và được 3 cái bằng-cấp Đầu-xảo Hanoi; mới năm rồi dự cuộc Đấu-xảo thành Marseille lại được thưởng bằng cấp và Médaille rất xứng đáng. Hình vẽ thiệt tinh xảo và để trăm năm không phai. Chư quí vị muốn vẽ xin gởi hình chụp đến hoặc viết thư hỏi, tiệm này sẽ gởi cho một tờ cáo bạch có biên rõ thước tất giá cả và cắt nghĩa phân minh.

TRÚ BẮN CÁC THỨ TRÀ CỦA ANNAM

Bán đủ các thứ hàng hóa ở ngoài Bắc. May quần-áo dài Annam, và đồ Tây.

Trà mạn ướp các thứ bông thơm.
 Trà tàu người mình chế ra. Uống nó ngon lắm.
 Trà hột, có thứ thiệt tốt, cũng có thứ vừa vừa.
 Trà nư, ướp bông thơm.
 Lá với, nư với 2 thứ này uống nó tiêu lắm.
 Các thứ nòn Casques.
 Giày hạ dòn ông, dòn bà.
 Dép dòn ông, dòn bà. Và các thứ hàng hóa Bắc.
 Thợ may thiệt khéo, may đồ dài dòn ông, dòn bà, và đồ tây đủ kiểu, xin làm theo vừa được lòng quí ông, quí bà, còn giá cả, lĩnh phải chăng.

PHƯỚC-THÁI

đường d'Espagne số nhà 151

Chủ nhơn, NGUYỄN-THỊ-THÌN

Kính mời

HÀNG CHÁNH BEN HUÊ-KY HIỆU:

ASSOCIATED OIL COMPANY OF CALIFORNIA. E. U. A.

Hàng: ASSOCIATED OIL COMPANY OF INDO-CHINA L^{re} làm Đại-lý toàn cõi Đông-Pháp, món bài số 34 đường Lefebvre Saigon.

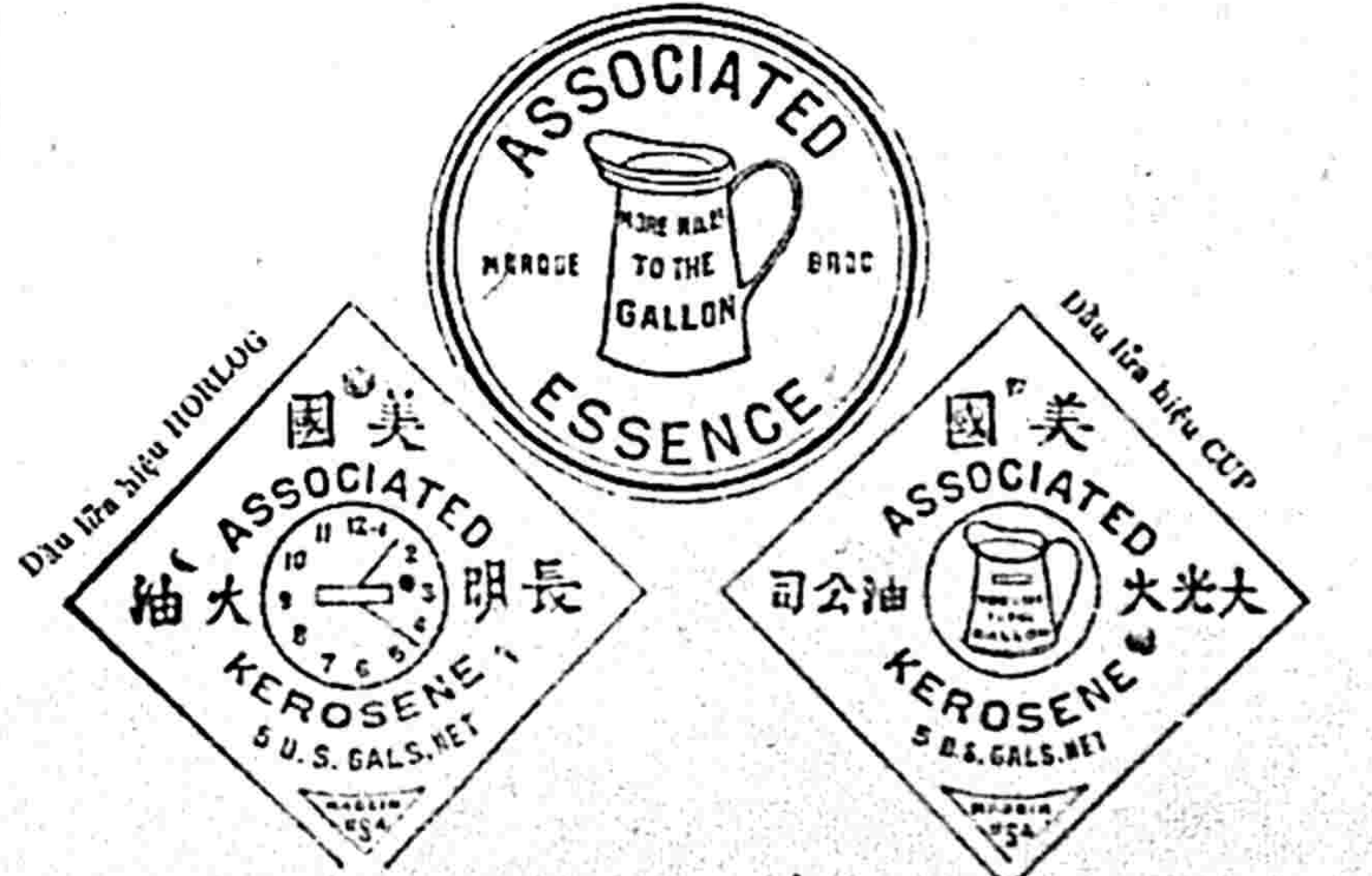
Đánh đầy thép dẽ:

Associated Saigon

Đầu sang hiệu BROG

Đầy thép nôi

số 72

Lời rao

Cho những chư vị ưa hát thuộc tây hiệu JOB HAVANE đăng rờ, kể từ ngày 15 Avril sắp đến mỗi bao thuốc có để một tấm giấy gọi là prime nếu ai có phần phước đăng tìm prime ấy thì tại tại hàng ông BOY LANDRY ở đường Boulevard Bonnard món bài số 19 mà lãnh một cái đồng hồ vàng, đáng giá một trăm mấy chục đồng. Vậy quí khách có hát thuộc hiệu này mỗi khi xé ra mà hát thì phải coi chừng cho kỹ.

Nay lời.

TAN TAN HIỆP THÀNH

Ở lại đường Việat số 40 gần chợ Saigon mới.

HUỖNH-VĂN-NHUNG, kễ-nghiep.

Làm và bán đồ nữ trang theo kiểu kim thời, làm đã mau mà lại khéo, lại có làm ở ăn trâu có chung bằng đồng xỉ ni-kên (Nickel), quí-khách ở Lục-châu nếu cần dùng đồ làm tại tiệm tôi, xin viết thư thương nghị.

Đồ làm rồi sẽ gởi lập tức Contre-Remboursement, nghĩa là đem tiền đến đóng cho nhà thơ mà lấy đồ.

HUỖNH-VĂN-NHUNG, cấn bực.

HOTEL D'ANNAM NAM-VIET KHÁCH-LÀU

Nº 72 & 80, BOULEVARD CHARNIER, -10, QUAI LE MYRE DE VILERS
Đường Kinh-lập, đường Carabelli và đường mé-sông
Le Myre de Vilers, SAIGON

HUỖNH-HUỆ-KY, Chủ tiệm

Kính cùng Quí-khách rõ, tôi dọn một tiệm ngũ hiệu là HOTEL d'ANNAM (Nam-Việt Khách-Lầu) phòng rộng mát và sạch sẽ lắm, cũng có dọn phòng ở tầng dưới đất được cận tiện Quí-khách, xin Quí-khách thừa dịp đi Saigon đến tiệm tôi mà nghỉ lấy làm thông thả lắm.

Lại tôi mới mở thêm một giải phòng ngành rất mát mẻ tại đường mé sông Le Myre de Vilers, lối trước ga xe lửa nhỏ, nhà số 10 Saigon

HUỖNH-HUỆ-KY, Cấn khải.

Sté anonyme Trung-Huê, Manufacture Cochinchinoise de Tabacs, Cigares et Cigarettes

Quai de Belgique, n° 217 & 224, Saigon

(Nam-ký Trung-Huê yên thảo hữu hạn Công-ty)

煙香吟

煙香吟

煙香吟

Thuốc điều hiệu CON Ó mỗi gói 20 điếu.

Thư thuốc này văn lớn và điếu ngon đượm, mỗi điếu hút đúng lâu hơn các thư thuốc khác.

Chư quán muốn ngó xem mỹ-nghệ ảnh công là năm sáng danh sơn kính vậy nhâm điếp may xin chờ bỏ qua rất ưong.

Nguyên vì hôn Công-ty chẳng tiếc số tiền trong phí nước họ định họa bèn Thượng-hải sang qua về tượng mỹ-nghệ và tranh sơn thủy, mỗi bức đều có định nguyệt phân niên hiệu lịch tàu và lịch tây, và lại đây sẽ ra rất nhiều, nhưng mà không phải bán, hôn Công-ty định sách tận cho chư quán như vậy:

Ai có đủ 20 cái bao thuốc Ngói-sao thì đổi được 1 bức mỹ-nghệ và lịch.

Ai có đủ 20 cái bao thuốc Cây-tre thì đổi được 1 tấm sơn thủy và lịch.

Ai có đủ 20 cái bao thuốc Con-ó thì đổi được 1 tấm lịch và lịch hoặc mỹ-nghệ hoặc sơn thủy.

Như ai có ba thứ đủ 30 cái cũng đổi được 1 tấm lịch và lịch hoặc mỹ-nghệ hoặc sơn thủy.

CHỖ ĐỔI HÌNH VÀ LỊCH :

Cholon.— Lương-phước-Sanh, Rue des Marins, n° 223.

Cholon.— Châu-ký-Lan, Rue Cándot, n° 65.

Vậy ai có bao thuốc không mà nhân hiệu của hãng này thì mau đem đến mấy hãng đã nói trên đây mà đổi thì đúng liền chẳng sai.

XIN CHIẾU CỎ

Đời thanh trị thái bình, thì con người sanh sống ra cũng đông đảo hơn khi trước bởi phần, bởi vậy tôi dám thấy mỗi khi Saigon có bày chơi lễ, hoặc là cuộc chơi v.v. thì tôi nghĩ cho quí-khách ở lục-châu lên Saigon chơi, mà chẳng đủ khách-sân nghĩ ngơi, làm sự vui thành rất buồn. Bởi vậy chúng tôi mới lập ra một Tiệm-nghệ NAM-TRUNG KHÁCH-SAN tại đường Némis N° 101-103 gần bên góc Tiệm cầm đồ Saigon. Phòng ở từ phía theo một đường đi, rộng rãi mát mẻ từ bề và yên tĩnh, lại gần các phố đường xe lửa Cholon, đường giữa, đường mé sông, và xe Biền-hóa, xe Mỹ-tho, rất tiện cho quí-khách khi lên xuống.

Cái xin quí-khách tưởng tình đồng-bang giúp cho chúng tôi nên ưong, thì ơn ấy ghi tạc hằng ngày.

Quản-Lý :
HIỆP et THẮNG.

PHÒNG THƯƠNG HANG THIÊN NGHỆ HIỆU LÂM-QUANG-SĨ

Nº 22, Boulevard Bonnard

Ngang nhà thuốc thì (chợ mới) Saigon

LÂM-NGỌC-THẠCH

Trên lầu N° 58, Rue d'Adran

Ngang tòa Tân-Đào (chợ cũ) Saigon

Kính cùng quí Ông, quí Bà, quí Thử và quí Cô đồng rõ : Nguyên chúng tôi làm nghệ trồng rừng và bích rừng bằng có hơn tám năm dư, nên sự kỹ càng, chắc chắn và khéo léo của chúng tôi làm chẳng khác chi nghệ ở Langson, song một điều nên lưu tâm là nghệ chúng tôi lại g riêng của người thợ oàng mà thôi.

LÂM-QUANG-SĨ
Kính coá

MUỐN-BÁN

1 cái xe-hơi hiệu Zenar còn tới 4 chỗ ngồi, 10 H. P. m y móc cấn tỉnh hảo, đèn điện khí và đèn đá, áo nệm mới và đồ phụ tùng đủ.

Vì dư dúng nên bán, ai muốn mua xin do nơi bốn quán.

舖私傢利呂廣百西 DU'ONG-DIEN

Marchand de Meubles

Rue Calinat 109-111-113

SAIGON

Tiệm tôi có bán giường đồng chơn vườn, đồ mộc nòn bằng đồng ở bên Huế-ký mới lại.

Giường đồng sắt, cây, theo kiểu kim-thời.

Bàn ghế, tủ kiến, đá cẩm-thạch và các thứ ghế hiệu THONET lại có tủ, bàn, ghế đánh vernis tampon.

DUONG-DIEN

LỜI RAO CẦN KIẾP

Kính cùng Lục-châu chư quí vị đồng rõ : nhưn vì tôi mới chọn được một chỗ đất dúng hầm ngói gạch rất tốt nên tôi đã lập một cái lò-gạch để hiệu là Nam-thành-Phát tại ngoài vòm Thủ-Thừa tục kêu là Vàm-củ mé bên (Tân-an).

Lò gạch của tôi đây tuy mới lập mà làm đủ thứ ngói gạch, như là gạch tiểu, gạch thừc, gạch lâu, ngói đại tiểu, ngói móc, ngói ống.

Lại tôi cũng có trữ bán với, ciment, các, gạch bích-ton nữa.

Kính xin chư quí vị thương tình nhưn có cần dùng các món nời trên đây xin tới lui giao tiếp cấn tôi, tôi rất cảm ơn.

Chủ-nhơn
NGUYỄN-TRUNG-CHÁNH
Làng Bình-Quới

TIỆM

HÀ-PHU'OC-SANH

Vinh-Phước — Sadec

Một cấn phố từ từ thứ thuốc

Tây Tàu thần hiệu.

Đầu thơn, giấy, viết, mực, đề học trở dúng.

Một cấn bán xe máy và đồ phụ tùng.

Truyện Tây, truyện Tàu, đồ hộp và đồ dúng trong đám tiệc.

Giày, nón, giẻ, quất Bắc-ký, hàng Bắc, hàng Tàu, kính máy y phục Annam

Cũng có bán đồ thứ thuốc của tiệm

Nhi-Thiên-Đường Cholon.

Từn trên lầu có cho mượn

Phòng-ngủ.

Tiệm này luôn bán chắt chắt và

ép nước từ từ : giá nời hơn các nơi.

Xin đồng-lang quang cấn, tôi

lết lòng đợi ơn.

Nay kính mới.

Chủ-nhơn : HÀ-PHU'OC-SANH.

TRAN-LONG

TIỆM ĐÓNG GIẾ MÂY

ROTINER

Réparation des Raquettes

Rue Turc n° 14

SAIGON

Tiệm tôi lập ra đã hơn 17 năm rồi, cũng có một nghề làm giế mây theo kiểu Hồng-kong, ghế dài, ghế đơn, ghế ngồi, lớn có nhỏ có, đủ thứ, đủ dạng rất khéo rất đẹp, có nữa yot mây, đồ đánh trái lạng : giá rẻ hơn các tiệm khác. Xin liệ-và đến chơi, tôi vui lòng tiếp đãi.

TRAN-LONG cấn khải.

IMPRIMERIE DU CENTRE

Louis MINH

76, Boulevard Bonnard, Saigon, 76,

NHÀ IN « IMPRIMERIE DU CENTRE »

CÓ ĐỦ CÁC THỨ CHỮ

TÂY, QUỐC-NGŨ, ANNAM LỚN NHỎ ĐỀU CÓ

ĐÃ IN MAU MÀ GIÁ LẠI RẺ.

TẠI ĐÂY CÓ ĐÓNG SÁCH ĐỦ KIỂU VÀ BẢN GIẤY

THI-THO'

TIỆM THỢ BẠC

NGUYỄN-VĂN-ĐẠO, Bijoutier
ancienne Maison NGUYỄN-VĂN-GIÃO
13, rue Schröder, Saigon

Kính cáo cùng quí Ông, quí Bà đồng rõ : Nguyên tiệm này ngày trước là tiệm của Nguyễn-văn-Giáo, đã mất phần rồi. Nay người cha là Nguyễn-văn-Đạo cũng làm đồ nữ-trang theo kiểu kim-thời, những là: trâm, chuyên kiên, chuỗi, bông tai, nút áo, vàng dỏi, kiền cẳng, neo bông, neo dặt, đồng chiếc, v.v. Đồ thứ kiểu theo kim thời cũng như ngày trước vậy. Xin quí Ông, quí Bà, muốn dùng món chi xin dời gót đến tiệm tôi, hay là viết thư mà gởi cho bốn hiệu thì tôi cũng hết lòng làm theo ý. Quí Ông, quí Bà đồng môn chi thì tôi cũng liệ, lòng cấn thận mà gởi đến cho quí Ông quí Bà dúng.

Kính cáo

NGUYỄN-VĂN-ĐẠO

Bijoutier, 13, rue Schröder, 13 — Saigon

NAM CHAU KHÁCH LẦU

NHÀ HÀNG CHO MƯƠN

PHÒNG NGŨ

Ở đường Amiral-Courbet

số 29, 31, 33, 35, Saigon

Sửa sang rất tinh sạch, và bồi-liếp có thứ-tự. Vậy từ đây cái xin trong Lục-châu chư quí-là quí-Ông có dịp đi đến Saigon, xin vui lòng ghé tạm, an nghỉ bước đường, rất cảm tình hạ-cố.

Chủ-nhơn : LÊ-KHIÊM-NHƯÔNG

Quản-Lý : LÊ-SUM

Cấn-bực.

TIỆM ĐÓNG XE

Sửa xe và bán đồ phụ tùng

đường Luro môn bài 99 và 101

(Đất-hố) Saigon

TRẦN-VĂN-HIỆP, chủ tiệm

Kính cùng Lục-châu quí-khách đồng rõ : Tiệm tôi có đóng đủ kiểu xe như là xe mui, xe hai bánh, xe kiềm, xe kéo và cũng có bán các thứ xe cũ sửa lại chắt chắt; có bán đến xe đủ kiểu, bánh xe cao-su bằng cây giá tị kiềm tây chở lại, cao-su dặt để thay trong bánh, kiềm đến tây, đồ bắt kế xe độc chiếc và xe song nú lạng da trâu may rất khéo và chắc, có bán yên cỡi, chường đạp hai tiến, bình để thấp đến khi đã theo xe. Sơn xe. — và sửa xe.

Cái xin quí khách có dịp đến Đất-hố xin ghé lại tiệm tôi một khi trước coi công cuộc của tôi làm, sau có cần dùng món chi da chiểu mua giúp làm ngói, thì tôi rất cảm ơn hạ cấn, Cấn chư quí-khách ở xa muốn gởi thư hỏi thăm món chi cũng giá cả tôi sẵn lòng lần đáp.

Chủ-nhơn cấn khải.

ANCIENNE MAISON PHU-TOAN

ĐÓNG GIẤY

TÂY VÀ ANNAM

LÊ-VĂN-ĐEN

CHỤP HÌNH

VÀ RƠI HÌNH

RA LỚN

— SAIGON —

17-19, rue Amiral Courbet (Halles Centrales)

HÀNG NHÀ LÀM RA : GIÁ BÁN THIẾT RẺ

TANG-KHANH-LONG chúng tôi mới lập thêm một hàng tại Hanoi số nhà 152 đường Coton, chỉ chuyên chế các thứ hàng kẻ ra sau đây :

Nón Casque trắng-vàng sẫm, đủ kiểu ; Giày tây, giày hạ Annam, giẻ Nhựt-Bôn.

Chiếu trải salon, và cũi thang; tapis chũi chân; rương và valises bằng da.

Ghế sịch du, ghế Thonet « chaises ».

Đờn kim trưn, và cấn, đủ kiểu; hàng bích: xuyên, lảnh, the, lụa, vải may mùng, đủ thêu, dentelles, ha-ton (cannes).

Nón nũ « feutres » mua tại bên tây. Và khác các thứ con

dầu bằng đồng, bằng đá, Cấn-Thạch vân vân.

Như quí khách muốn mua thứ gì về bán, sẽ có lời nhiều

thời xin dời gót ghé lại tiệm Tang-khanh-Long số nhà 10

đường Calinat và tiệm nhánh Đông-nam-Mỹ số 90 đường

Bonnard ; giá cả chúng tôi xin tình theo như ở Hanoi.

Nay kính mới

TANG-KHANH-LONG

HANOI. — SAIGON.

HÀNG CHANH BÈN HUỆ KÝ HIỆU ASSOCIATED OIL COMPANY OF CALIFORNIA E. U. A.

Hãng : Associated Oil Company Inc. 1212, San Francisco, California, U.S.A.

Đường Luro ở gần nhà số 24 Saigon.

Đánh dấu thép dặt : Associated Saigon. — Đấy thép số 17.

Đại-ly ở các tỉnh

Cholon — Lương-phước-Ký, Bành — Hồng-Hoa, Cam — Quản-đơn-Vương
9 Avenue Javaro, Bành — Quản-tiên-Lai, Langson — Thi-Vương
Binh — 20 km-Lai, Sầm-Sông — Càng-Vương, Càng — Trữn-tri-Ký
Việt-Trương, Bành — Bành-Trương, Càng — Càng-Phát
Ninh-Trung — Hup-Cha, Bành — Bành-Sanh, Bành — Bành-Hoa
Phan-Phu — Kim-sang-Hung, Sầm-Sông — Thi-Phát, Bành — Bành-Hoa

Đầu lửa hiệu «CUP» kêu là «BROCK» — Thương hảo hàng

Đầu lửa hiệu «CUP» kêu là «TASSE» — Thương hảo hàng

Đầu lửa hiệu «CUP» kêu là «HOBLOGE» — Thương hảo hàng

NHI-THIÊN-DU'ONG

38, rue de Canton, Cholon

MINH-THIÊN-ĐƯỜNG DƯỢC TỬU

(Thuốc rượu Nhi-Thiên-Đường)

Thuốc rượu của tiệm Nhi-Thiên-Đường là một thứ thuốc rượu rất quí, do nơi tiệm chảnh ở tại Quảng-Đông tỉnh Thành gởi lại ; diện niên trường thọ, đoạt tạo hóa chi công, xưa nay chưa có thuốc rượu nào mà bổ dưỡng nhơn thân, điều hòa huyết mạch cường tráng tinh thần cho bằng thứ rượu thuốc này, hễ uống nó thường thì mặt mày hồng nhuận gai trai giá trẻ, bốn mùa đều dúng được, thật nó là bá bổ Thánh-được, công hiệu như thần.

Nếu uống nó cho thường thì ít tiêu trừ bá bệnh ; tinh-thần khoáng kiến, định dưỡng nhơn thân ; khai ký kiển-vị, máu me đều dúng, nước da mịn màng, những người mà tiên thiên bất túc, hậu thiên thất điều, thì nên uống nó cho thường mà bổ dưỡng.

Đền bà mà vàng úa ón gầy thì nên dúng nó, hoặc muốn an thai lão sản, thì uống thứ thuốc rượu này khỏi lo hậu họan.

Ấy là một thứ thuốc VÊ-SANH rất nên bổ dưỡng.

Chư tòn có mua thì hãy nhìn cho kỹ cái nhãn hiệu ông PHẬT mạp của hiệu NHI-THIÊN-ĐƯỜNG thì mới khỏi lầm thứ giả uống vào sanh bệnh.

Trị những các chứng kẻ ra sau này :

1.—Người cấn thiếu niên mà dúng nó thì khỏi sợ Tiên thiên bất túc.

2.—Người trung niên mà uống nó thì khỏi lo bệnh hậu thiên thất điều.

3.—Người lão niên mà uống nó thì khỏi lo bệnh khí suy huyết kiệt.

4.—Đền bà cấn gầy mà dúng nó thì khỏi lo về bệnh thất điều.

5.—Người văn nhơn dúng nó thì có ích về thần trí mông mang.

6.—Người thương cấn mà dúng nó thì có ích vì cấn lao mà không biết mỏi.

7.—Những kẻ bỏ Á-Phiên mà dúng nó thì có ích vì khỏi phục nguyên hình.

8.—Người không có con mà dúng nó thì ít nhiều con cháu lắm.

CÁCH DÙNG : Mỗi bữa trước khi ăn cơm 3 phước đồng hồ tùy theo sức mình mà uống.

Giá tiền : (Ve lỏn. 1 25)

(Ve thường. 0 20)

KỶ-NGUYỄN

SỞ LÀM BÓNG HOA BẮNG CIMENT

VÀ THẠCH-CÁO

Ở trước ga xe lửa Lớn gần đường Route

Basse số 15 Cholon.

Kính trich cùng Quí-khách đồng hay, tôi có lập một sở đóng đúc làm bằng Ciment

Thạch-cáo để gần nhà để thứ kiến, như

lầu-cột (chapiteaux) ốc-cổ (ciel de porte)

bóng-nóc nhà (Toiture) Lang-cang (balustr)

bình (Vase) lại cũng có làm đủ đủ, như

mé-bia (l'aplat) khuôn nắp má đủ kiểu.

Có đúc đủ bằng bích-ton armé như là : Ống

cống từ hai tới một mét cho tới 8 mét

lóng. Trụ hàng rào, trụ ranh đất, nắp dể

ống lớn nhỏ, ghế ngồi người sán, ngoài

vườn cũng bằng bích-ton armé, lại có làm

gạch Ciment để lót má, gạch xây nhà bằng

bích-ton armé, lỏn nước có cấn, lỏn nhỏ

để kiến, chậu trồng cây.

Nói các một thứ nhất thiết muốn chi làm

bằng ciment và bích-ton armé đều có đủ hết.

Lại tôi có làm dể rất vĩa, làm má, làm

hàng rào bằng Lang-cang ciment hay là

song ty sắt, cấn sắt, cấn thép đủ bằng

sắt tôi đều có bích-ton armé.

Xin quí-Ông muốn cấn dúng món chi xin

đến nhà thương nghị, hoặc gởi thư thì tôi

cũng hồi âm cấn nghĩa rành và cấn thanh

tình.

Nay kính

HUYỄN-VĂN-SAN

Kính dể

NAM-HOA-PHAT

SELLERIE MARRACHEMENT

Nº 150, Rue d'Espagne — SAIGON

Tiệm này của người Annam, có

may đồ bất kể ngựa, da tây, da dể,

dù thư, lỏp muoi may nệm cho xe

hơi, xe ngựa, xe kéo, và xe hơi

bằng mây đen khí, (Vulcanisation)

y theo lối giao, bẻ chỗ cũ và lại không

có tình tiền.

Lãnh làm ghế nệm ngồi có ruột gỏ

ĐÁNH DÂY THẺP

Đề như vầy:

NHI-THIÊN-ĐƯỜNG

Cholon

DÂY THẺP NỔI

Số 658

NHI-THIÊN-DU'ÔNG

DAI DU'OC PHÒNG

38, Rue de Canton, 38, — CHOLON

CƠ BẢN CÁC THỦ THUỐC CAO ĐƠN HUỖN TÀN RẤT THẦN HIỆU NHƯ SAU NÀY:

1. — Sấm-nhưng-bồi-nguồn-vệ-sanh-luôn-lập-kiến-1-huôn-lớn-giá... 1500	10. — Bạch-trước-cao-mỗi-thổ-giá-là... 0560	20. — Bạch-trước-cao-mỗi-thổ-giá-là... 0560	30. — Bạch-trước-cao-mỗi-thổ-giá-là... 0560	40. — Bạch-trước-cao-mỗi-thổ-giá-là... 0560	50. — Bạch-trước-cao-mỗi-thổ-giá-là... 0560
2. — Phụ-khoa-kim-phung-huôn-mỗi-hộp-giá-là... 100	11. — Tể-sanh-duyệt-thủy-mỗi-ve-giá-là... 010	21. — Tể-sanh-duyệt-thủy-mỗi-ve-giá-là... 010	31. — Tể-sanh-duyệt-thủy-mỗi-ve-giá-là... 010	41. — Tể-sanh-duyệt-thủy-mỗi-ve-giá-là... 010	51. — Tể-sanh-duyệt-thủy-mỗi-ve-giá-là... 010
3. — Thần-hiệu-phát-lãnh-huôn-mỗi-gói-giá-là... 016	12. — Sát-nha-huân-phần-thuốc-bột-dễ-dành-răng-giá-mỗi-thổ... 030	22. — Sát-nha-huân-phần-thuốc-bột-dễ-dành-răng-giá-mỗi-thổ... 030	32. — Sát-nha-huân-phần-thuốc-bột-dễ-dành-răng-giá-mỗi-thổ... 030	42. — Sát-nha-huân-phần-thuốc-bột-dễ-dành-răng-giá-mỗi-thổ... 030	52. — Sát-nha-huân-phần-thuốc-bột-dễ-dành-răng-giá-mỗi-thổ... 030
4. — Khai-vị-bách-cam-tích-mỗi-gói-giá-là... 010	13. — Dưỡng-tâm-ninh-thần-huôn-lập-giấy-6-huôn-giá... 600	23. — Dưỡng-tâm-ninh-thần-huôn-lập-giấy-6-huôn-giá... 600	33. — Dưỡng-tâm-ninh-thần-huôn-lập-giấy-6-huôn-giá... 600	43. — Dưỡng-tâm-ninh-thần-huôn-lập-giấy-6-huôn-giá... 600	53. — Dưỡng-tâm-ninh-thần-huôn-lập-giấy-6-huôn-giá... 600
5. — Vạn-ứng-nhi-thiên-dầu-mỗi-ve-giá-là... 026	14. — Sấm-nhưng-bổ-thận-huôn-lập-giấy-6-huôn-giá... 100	24. — Sấm-nhưng-bổ-thận-huôn-lập-giấy-6-huôn-giá... 100	34. — Sấm-nhưng-bổ-thận-huôn-lập-giấy-6-huôn-giá... 100	44. — Sấm-nhưng-bổ-thận-huôn-lập-giấy-6-huôn-giá... 100	54. — Sấm-nhưng-bổ-thận-huôn-lập-giấy-6-huôn-giá... 100
6. — Nhi-khôn-cẩn-cơ-tân-mỗi-gói-giá-là... 025	15. — Trăn-châu-phần-mỗi-thổ-giá-là... 035	25. — Trăn-châu-phần-mỗi-thổ-giá-là... 035	35. — Trăn-châu-phần-mỗi-thổ-giá-là... 035	45. — Trăn-châu-phần-mỗi-thổ-giá-là... 035	55. — Trăn-châu-phần-mỗi-thổ-giá-là... 035
7. — Vạn-ứng-hóa-dâm-chỉ-khải-tân-mỗi-gói-giá-là... 015	16. — Tây-thi-lô-mỗi-ve-giá-là... 050	26. — Tây-thi-lô-mỗi-ve-giá-là... 050	36. — Tây-thi-lô-mỗi-ve-giá-là... 050	46. — Tây-thi-lô-mỗi-ve-giá-là... 050	56. — Tây-thi-lô-mỗi-ve-giá-là... 050
8. — Thần-hiệu-nhân-duyệt-thủy-mỗi-lon-giá... 100	17. — Phi-phát-phát-lãnh-huôn-mỗi-ve-giá-là... 010	27. — Phi-phát-phát-lãnh-huôn-mỗi-ve-giá-là... 010	37. — Phi-phát-phát-lãnh-huôn-mỗi-ve-giá-là... 010	47. — Phi-phát-phát-lãnh-huôn-mỗi-ve-giá-là... 010	57. — Phi-phát-phát-lãnh-huôn-mỗi-ve-giá-là... 010
9. — Sưu-độc-linh-duyệt-mỗi-ve-thuốc-nước-và-huôn-giá-là... 300	18. — Bồ-phế-chỉ-khải-huôn-mỗi-gói-giá-là... 010	28. — Bồ-phế-chỉ-khải-huôn-mỗi-gói-giá-là... 010	38. — Bồ-phế-chỉ-khải-huôn-mỗi-gói-giá-là... 010	48. — Bồ-phế-chỉ-khải-huôn-mỗi-gói-giá-là... 010	58. — Bồ-phế-chỉ-khải-huôn-mỗi-gói-giá-là... 010
	19. — Vạn-ứng-như-phát-trà-mỗi-giá-là... 025	29. — Vạn-ứng-như-phát-trà-mỗi-giá-là... 025	39. — Vạn-ứng-như-phát-trà-mỗi-giá-là... 025	49. — Vạn-ứng-như-phát-trà-mỗi-giá-là... 025	59. — Vạn-ứng-như-phát-trà-mỗi-giá-là... 025

PHAI NGƯA THUỐC GIA

Kính lời tỏ với Lạc-Châu Chư-Tôn được rõ, những các thứ thuốc Cao, Đơn-Huôn-Tàn của bôn Đường đều là thuốc của ông Lương-Y Vi-Tề-Sanh bôn thần ra công chọn lựa các thứ Thánh-Dược núi mây Danh-San mà chế luyện cho tận thiện tận mỹ, rồi mới đem ra mà cứu chúng giúp đời, dùng hình ông Phật mà làm kỷ hiệu.

Xưa nay cứu sống mạng người lấy số ngàn muôn mà kể, khắp cả Hoàn-Cầu đều xưng danh tụng đức, thiết bôn Đường mừng chẳng xiết chỉ.

Chúng đệ mới đây lại có kẻ gian nò giục dỗ tư lợi, chẳng kể tôn nhơn nên nò dùng các thứ thuốc rất xấu hèn mà chế ra thứ Cao-Đơn-Huôn-Tàn rồi nò để hiệu là... Tiên-Đường gi đó v. v. rồi nò nhái theo kiểu của bôn Đường mà làm những bao, những hộp, những ve, giống tựa tựa như của bôn Đường vậy mà gói bán các nơi, song hãy xem cho kỹ thì ắt biết giả chơn.

Vậy từ đây, nếu Chư-Tôn có mua thuốc của bôn Đường thì phải nhìn cho kỹ chữ hiệu Nhi-Thiên-Đường và hình ông Phật-Mập thì mới khỏi lầm thuốc giả.

Cholon, Đường Canton số 38, NHI-THIÊN-ĐƯỜNG chủ-nhơn cần cáo.

XUỐNG THỢ-MỘC, CHẠM VÀ CÁN HIỆU LÀ:

MICHEL NGUYỄN-HIỆP-HOÀ

Tại Lãihieu Quay E. Outrey

Có đóng sẵn đủ các thứ bàn, ghế, tủ vàng v. v. toàn bằng cây Trắc, Cẩm-lai, Gô và có đủ thứ mặt-đá Cẩm-thạch lớn nhỏ và lảnh lăm theo kiểu.

Đã hơn 15 năm nay các nơi đều nghe danh và được vừa lòng cũng khen ngợi luôn. Có sẵn nhiều món rất xinh đẹp, để cho qui ông muốn chọn đồ khéo và vừa ý, thì nên ghé thăm mà thương nghị với Xưởng-thợ-mộc này.

ĐỒ CÁN, ĐỒ THÊU VÀ HOA-LY

Bán tại tiệm

TRẦN-QUANG-NGHIÊM

Đường Espagne, số 200 (góc chợ mới), Saigon

GIÁ RẺ:

Tiệm này có trữ đủ các đồ CÁN DÙNG VÊ ĐÈN KIM như DÂY ĐÈN BÔNG ĐÈN, QUẠT MÁY ĐÈN, BÀN ỦI ĐÈN và các đồ ĐÈN THẮP BẰNG DẦU SÁNG VÀ DẦU LỬA CỎ MĂNG SÔNG VÀ HẠNG TỰ LỰA BẮC-KY.

Bán sỉ và bán lẻ giá rẽ.

THIỆT-NGHIỆP-XU'ÔNG

F. NAM & L. LUC FRÈRES
đường Pellerin nướn bài số 142, 144
SAIGON

Bản hiệu chuyên việc tu bổ máy viết, từ-sắt đủ kiểu.
Lớn sắt bóng và các thứ kim khí rất hẻ.

Sửa súng và đủ các thứ khí giới.
CHUYÊN NGHỀ. — Mài dao lớn nhỏ, mài kéo, dao cạo và các dụng cụ điều dũi mài thật bền. — Soudure Autogène.

Điền các đồ phụ tùng theo kiểu vũ-tam thường và dùng chữ.
RÈN GIƯỜNG SẮT VÀ ĐỒ DÙNG NGOÀI HUÊ-VIÊN

LÀM ĐỒ BẰNG SẮT
Cửa và rào sắt, cửa ngõ rào sắt đủ kiểu để rào mả.

Làm kiểu học-mỹ và kiểu thường.
Ổng khóa và chìa khóa thiết chắc.

Có làm đồ thau-lỏi (paratonnerre) chẻ tạo và sửa máy móc xe-hơi, xe-máy hơi.

Làm đồ gởi đi Mỹ-linh.
Công việc làm kỹ lưỡng mà giá rẽ.

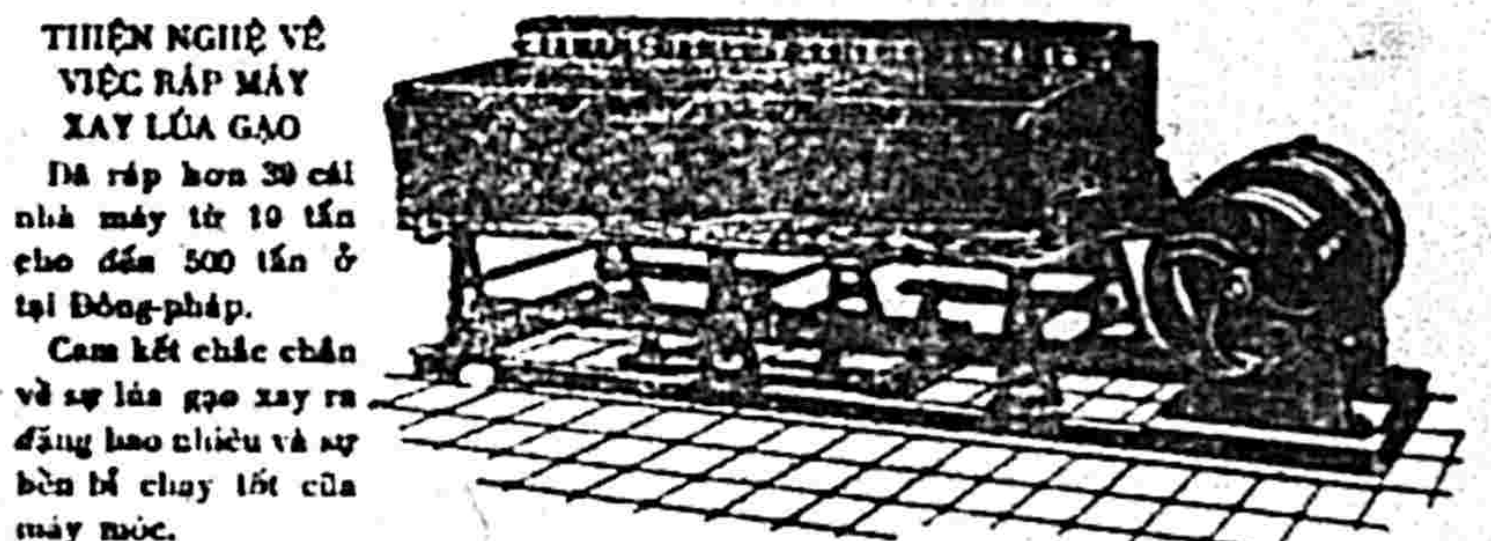
Diều-HU'ông

LỘ LAM XÀ BONG (Savonnerie)
Quai des Jonques số 115 Cholon
Có làm đủ thứ xà-bông thường dùng như xà-bông của lang-sa vậy mà giá bán rẽ hơn nhiều là vì xà-bông làm tại đây khỏi thể xuất cảng nhập cảng

A

A. DENHOLM
N° 36-38, Rue Lefèvre, N° 36-38
SAIGON
師器問顧南和年

D

NGUYỄN GIÀN MÁY—ĐỒ PHỤ TÙNG—ĐỒ THIAY ĐỔI—DÂY TRẦN
EMERH—VÁN VÁN—MÁY LẮM DẦU, LẮM ĐƯỜNG—MÔ-TÔ
NỒI SÔ-DE V. V. GIÁ MIỄN CHĂNG

Ngệ mới trong Nam
Xin các ngài lưu-ý, tôi mới mở ra một tiệm họa chơn dung. Trước tôi đã giúp nhiều nhà họa chơn dung từ danh. Tiệm mới lập mà đã được nhiều nhà danh giá ban khen. Hình vẽ thiết in hình sống tự nhiên, có tinh thần. Mời họa chơn dung Đức Kiêm-thương. Về đủ thứ theo kiểu Âu-châu. Như là:
Encre de Chine — Mực tàu, couleur aquarelle — Màu vẽ vô giấy, sauce velours — Màu đen mực, couleur sépia — Giống màu mực quần, peinture à l'huile — Dầu màu vẽ bô.
Nếu tiệm tôi có vẽ không giống không lấy tiền công. Có lãnh vẽ đủ thứ sơn thủy và chim thú. Như lục-châu các ngài, muốn vẽ, gửi thơ hỏi giá cả phẩm-minh, hoặc không có hình chụp, bôn tiệm coi người mà vẽ cũng được vẽ vậy. Muốn gửi thơ do nơi đây.
ĐẶNG-VĂN-KY
N 3, Rue Martin des palmiers
Près de la gare de Da-Nao
SAIGON

TIỂU-THUYẾT

CÂY ĐẰNG MÙI DÒI

(Tiếp theo)

Ông có nói không được, bởi vì ông không biết nó là con của ai, nên ông không dám cho phép. Ba-Thời năn nỉ hết lời, ông có thấy vậy mới cho phép đem về nuôi, song ông dặn nếu có ai đến nhìn, có bằng cứ đủ, thì phải trả lại cho người ta. Ba-Thời nghe nói như vậy thì dự-dự không muốn nuôi, nghĩ vì mình nghèo bầy giờ có nuôi thì phải mua sữa bò mà cho bú, đã thất-công mà còn tốn của, nếu một ngày kia phải trả lại cho người ta thì nuôi có ích chi đâu. Ông có nói rằng đứa nhỏ này chắc là con nhà giàu, hề cha mẹ nó đến nhìn thì ông sẽ biếu cho tiền mà đến công dưỡng-dục không có sao mà sợ. Ba-

Thời trong lòng quyết xin dứt mà nuôi, nên dục-dục hoài. Ông có thấy vậy mới mua sữa bò cho nó bú, mắng một tháng phải bằng nó qua bớt rồi ông sẽ liệu cho.

Ba-Thời bằng về, ban đêm thì chỉ ta đồ ngủ, còn ban ngày thì mướn con Thiệu ở nhà cho uống sữa, sẵn sóc giùm, mỗi tháng cho nó 5 các bạc, dặn cho chỉ ta có đi và bao mà kiếm tiền. Nuôi được ít bữa chỉ ta nhai cơm mà dất, tập dặng cho nó biết ăn lần lần, đêm năm thường vài dưng có ai đến nhìn dặng cho chỉ ta nuôi làm con mà hủ-hỉ cho quên nỗi chông bạc-béo. Trộn một tháng thì bằng nhờ ăn chơi mạnh giỏi như thường, không có chún-chún ôi-ôp chi hết.

Đúng tháng Ba-Thời bằng nó qua bớt trình cho ông có xem, thì ông nói ông đã có chày giấy ra ngoài bót-cái mà không thấy ai đến nhìn. Vậy như chỉ ta có muốn nuôi thì đem về mà

nuôi, còn như không muốn nuôi thì trả cho ông dặng ông gởi vô nhà mồ-côi, hoặc ông cho nhà-phước. Ba-Thời tuy không chắc nuôi có bền hay không, song thấy đứa nhỏ dễ thương nên không đành rứt mà giao cho người khác, bởi vậy dưng ngầm nghĩ một hồi rồi xin với ông có để cho mình nuôi. Ông có mới viết một cái giấy, ký tên dưng con dấu hẳn hoi, rồi đưa cho Ba-Thời, biểu giữ cái giấy ấy, như ngày sau ai có nhìn thì đem tới bót rồi trình cho có họ xem, khỏi ai tránh tròn dưng.

Ba-Thời được cái giấy của có thì mừng rỡ vô cùng. Tối bữa kỳ tính đặc tên cho thằng nhỏ mà không biết đặc tên gì, bôn luận với vợ chông đặc tên một hồi rồi nhứt định, minh xi được nó, thôi đặc tên nó là thằng Được. Nuôi thằng nhỏ hơn một năm nó biết đi và biết nói chát đĩnh rồi, chẳng may chú Tích đau không mấy ngày mà chết. Thiêm Tích bị

chông đau từng rồi, rồi kể chông chết tởn hao nữa, nên trong nhà nghèo khổ phải tình lấy chông khác mà nuôi thân thân.

Thiêm Tích có chông rồi đặc con về ở theo chông ngoài chợ Đuôi. Ba-Thời một mình bơ vơ, nên phải bằng con dan ghe trở về xóm Tre mà ở với anh. Năm năm ở Bình-Tây tiện tiện đặc được 35 đồng bạc. La-văn-Tiệt ở nhà nhờ ruộng trồng mấy năm cũng có dư được vài ba thiên lúa, làng lại cử làm chức Phó-thôn, thấy em về thì mừng rỡ, song thấy có thằng Được thì trong lòng sanh nghi. Ba-Thời thuật việc thỉnh lảnh mà gặp thằng Được lại cho anh chỉ nghe, rồi đưa giấy của ông có cho anh chỉ coi, thì La-văn-Tiệt tin bụng em nên không bỏ nghi chi nữa, nhưng mà vợ tên Tiệt với xóm giềng ai thấy thằng Được nay đã được mười tám mười chín tháng, còn Ba-Thời bỏ làng mà đi tình đã chẳng hai năm,

thì cũng đều nghi cho Ba-Thời đã có chừa oan bốn năm tháng, sợ ở trong làng lậu việc, nên mới kiếm cơ mà đi, bởi vậy cho nên ai cũng xầm-xi, ai cũng nói thằng Được là con của Ba-Thời dể.

Ba-Thời chịu tiếng như lấy làm oan ức, nhưng mà nghĩ vì lòng ngay dẫu người không thấu cho trời phát cũng hay, bởi vậy chỉ ta già làm tại diệc một nger quyết nuôi thằng Được sớm khuya hủ-hỉ mà lấp bót cái mặt sảo, không mằn miêng mỗi lười lười, chỉ sá hơi hành giọng tôi. Chỉ ta đi thăm chầu chông thì nghe nói chông đi biệt không thấy về; chỉ ta mới mướn của anh thêm vài chục đồng bạc nữa, rồi mua cây lá cắt sơ-sài một cái nhà nhỏ mà ở gần với anh.

Ba-Thời ở xóm Tre trọn 7 năm trời, đến mùa cấy thì đi cấy, đến mùa gặt thì đi gặt, hết mùa làm ruộng thì xoe tôm bắt cá đem bán kiếm tiền; trong nhà lại nuôi gà, nuôi vịt, nuôi

heo, nuôi đến lớn rồi đem đi bán. Mẹ con hăm-hát, tuy là cực khổ, song cũng chẳng đói khát bữa nào. Con người trong xóm, hỏi Ba-Thời mới về, thì xầm-xích đi-nghĩ nhiều lời, đến chừng ở được đôi ba năm, việc đã nguôi-nguôi, thì cũng không còn ai chế cười chi nữa. Có người thấy chỉ ta thành hiền nết tốt, lại để ý mến yêu, nên đã không cười sự chông đi khỏi ở nhà có con, mà lại còn kiếm cơ mà nói rằng thiết thằng Được là con nuôi, bởi vì mặt mũi tay chân chẳng giống chỉ ta cho nào hết. Thế tình ấm lạnh nghĩ đến ngày người, khi thương dân người cũng nói xuôi, lúc ghét dân thiết ngọt bùi cũng cho là cây đặng.

(Sưu sếp tiếp theo)

[Handwritten signature]

